

Forskarskolan

Special Education for Teacher Educators (SET) – Specialpedagogik för lärarutbildare

Grundläggande läsförståelse i
svenska som andraspråk och
intensiva insatser
för att främja läsförståelse

Helén Egerhag
Linnéuniversitetet, Växjö

Forskning finansierad via Vetenskapsrådet (Dnr 2017-06039)

The simple view of reading

Läsning (**L**) = Avkodning (**A**) x Förståelse (**F**)

(Gough & Tunmer, 1986)

The simple view of reading förklarar läsning på ett förstaspråk
och ett andraspråk

(Huo et al., 2021; Lee et al. 2022; Verhoeven & van Leeuwe, 2012)

Studiens syften

Det första syftet med avhandlingen är att undersöka hur elever som läser på ett första- och ett andraspråk presterar i de tidiga årskurserna och hur många elever som är i behov av stöd för att utveckla ordavkodning och läsförståelse.

Ett andra syfte med avhandlingen är att undersöka hur intensiva insatser utifrån ett specialdidaktiskt perspektiv påverkar elevers ordavkodning och läsförståelse på svenska som andraspråk.

Deltagare/kontext

Studie 1: Tvärsnitt av testresultat från 46 714 elever i årskurs 1-3:

- ✓ Samband mellan ordavkodningsförmåga, ordförråd och läsförståelse
- ✓ Andel elever i behov av stöd för att utveckla läsförståelse

Studie 2: Litteraturöversikt

- ✓ Resultat från interventionsstudier i en internationell kontext

Studie 3: Intervention i ordavkodning hos elever i årskurs 3

Studie 4: Intervention i ordavkodning och läsförståelse hos elever i årskurs 9

Resultat

- Starkt samband mellan ordavkodningsförmåga, ordförråd och läsförståelse i alla tre årskurser (åk 1-3). Starkast samband mellan ordavkodning och läsförståelse
- Elever som läser enligt kursplanen i svenska som andraspråk i årskurs 1-3 har sämre resultat i ordavkodning, ordförståelse och läsförståelse än jämnåriga som läser enligt kursplanen i svenska
- Många elever som läser enligt kursplanen i svenska som andraspråk är i behov av extra insatser för att utveckla läsförståelse

Resultat

- Interventioner i ordavkodning och läsförståelse har genomförts på andra språk än svenska som andraspråk med goda resultat

Resultat

- Individuellt utformade interventioner verkar kunna fungera för att öka elevers läsförmåga i svenska som andraspråk i både årskurs 3 och årskurs 9
- Interventionerna verkar ge eleverna möjlighet att träna utifrån individuella behov för att på sikt uppnå läsförståelse

Implikationer för verksamma

- Många elever som läser på svenska som andraspråk är i behov av extra insatser för att utveckla ordavkodning och läsförståelse
- Tidig upptäckt – tidiga insatser
- Ett specialdidaktiskt perspektiv - interventioner behöver anpassas till elevers individuella behov
- Eleverna behöver följas och ges individuellt och systematiskt utformat stöd över tid för att utveckla läsförståelse

För dig som vill veta mer

- <https://lnu.se/personal/helen.egerhag/>
- <https://doi.org/10.1080/08856257.2022.2050973>
- <http://lnu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1437610/FULLTEXT01.pdf>
- <http://lnu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1437770/FULLTEXT01.pdf>

TACK!

helen.egerhag@lnu.se